PAPRSEK

KVĚTEN 2020
Číslo 65

Svaz tělesně postižených
v České republice z. s.
krajská organizace
Jihomoravského kraje
Mečová 5, 602 00 Brno

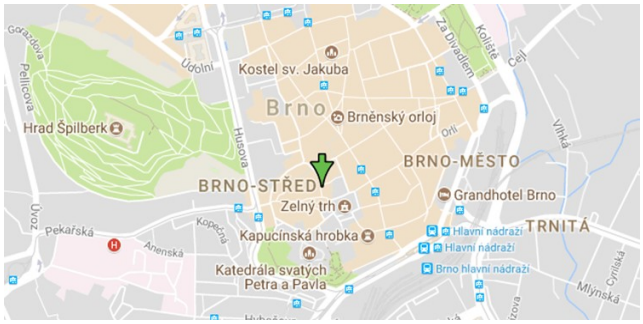

Z obsahu:

- *Otázka týdne*
- *Za jakých podmínek můžeme dostat polohovací lůžko pro nepohyblivého člena rodiny, o kterého chceme pečovat doma?*
- *Formulář ošetřovné pro OSVČ za duben vyplňujte online*
- *Zachrání vás vždy pracovní neschopnost před výpovědí?*
- *Částečná nezaměstnanost, nebo plně hrazená překážka v práci?*
- *Roska Brno - město*
- *Květnovým objektivem Ing. Evy Sedláčkové*
- *O nás*

Otázka týdne

Jak řešit předčasný, ale jen dočasný návrat ze zahraničí, když jsem se odhlásil z pojištění v Česku z důvodu dlouhodobého pobytu?

Odpověď

Podle zákona o veřejném zdravotním pojištění pojištěnec není povinen platit pojistné po dobu, kdy je dlouhodobě v cizině, pokud je v cizině zdravotně pojištěn a učinil o této skutečnosti u příslušné zdravotní pojišťovny písemné prohlášení, přičemž **za dlouhodobý pobyt v cizině se považuje nepřetržitý pobyt delší šesti měsíců**. Na této zásadě se nic nezměnilo ani v době nouzového stavu při koronavirové pandemii – zákon nezná žádnou možnost délku pobytu v zahraničí upravit (zkrátit) v případě krizové situace. Nezohledňují se ostatně ani jiné důvody, ať už zdravotní, nebo rodinné apod.

V případě, že se pojištěnec vrátí dříve než za 6 měsíců, je potřeba **uhradit pojistné, jako by k odhlášení vůbec nedošlo**.

Lze předpokládat, že si budete hradit pojistné jako OBZP. V současné době (po novele zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění) platí, žeza měsíce březen až srpen 2020 není při opožděné platbě pojistného OBZP vymáháno penále až do 21. 9. 2020. Za ostatní měsíce však platí standardní podmínky; v případě vzniku penále můžete požádat o odstranění tvrdosti zákona.

Pokud si pojištěnec hradil před výjezdem pojistné jako OSVČ, musí za měsíce, ve kterých byl odhlášen z pojištění, doplatit „své“ pojistné jako OSVČ (s tím, že za měsíce březen až srpen 2020 je prominuto pojistné až do výše minima; za ostatní měsíce platí standardní podmínky).

Vaším prvním krokem tedy musí být zpětné přihlášení se do českého systému veřejného zdravotního pojištění. To znamená kontaktovat pojišťovnu a oznámit svůj návrat do ČR. Bude vám vystaven nový průkaz pojištěnce (nebo papírové potvrzení dočasně nahrazující průkaz), musíte začít platit pojistné a můžete případně čerpat zdravotní péči na účet své zdravotní pojišťovny.

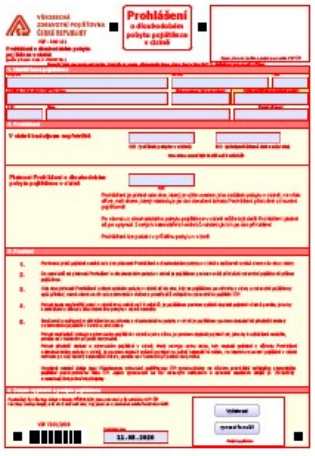

Pokud se budete do zahraničí vracet, pamatujte, že **doby pobytu se nesčítají** – pobyt v zahraničí musí být **nepřetržitý**. Odhlásit se z českého pojištění tedy musíte znovu, a můžete to učinit až po uplynutí celých dvou kalendářních měsíců následujících po dni přihlášení a jen v případě, že nový výjezd bude na dobu delší než 6 měsíců.

Vlastimil Sršeň

Určení data vzniku invalidity bude více respektovat vývoj zdravotního stavu.

10.05. 2020

Určení data vzniku invalidity pro přiznání invalidního důchodu už by mělo vycházet výhradně z řádně zjištěného vývoje zdravotního stavu žadatele. Česká správa sociálního zabezpečení na doporučení ombudsmana změnila svůj vnitřní předpis a nebude už určení data vzniku invalidity odvíjet od data, které žadatel uvedl v žádosti o invalidní důchod. Datum se bude určovat podle vývoje zdravotního stavu ke dni, kdy invalidita skutečně vznikla.

„Považuji za velký úspěch, že se podařilo přesvědčit Českou správu sociálního zabezpečení, aby změnila svůj předpis. Odstranila se tím nespravedlnost dopadající zejména na lidi vážně nemocné, kteří nově mají šanci na správně přiznaný invalidní důchod,“ uvádí ombudsman Stanislav Křeček a dodává: *„Oceňuji práci a odhodlání svých spolupracovníků, kteří řadu let řeší někdy až zdánlivě beznadějné případy nízkých nebo nepřiznaných invalidních důchodů. Je to jejich velké vítězství.“*

V minulých letech se ombudsman opakovaně setkával s případy nesprávně stanoveného data vzniku invalidity, které následně negativně ovlivnilo i výši přiznaného invalidního důchodu, nebo dokonce vedlo k zamítnutí žádosti o důchod.

Česká správa sociálního zabezpečení podle své metodiky vycházela z data, které žadatel uvedl v žádosti jako datum, k němuž požaduje přiznání invalidního důchodu. Při posuzování zdravotního stavu tak ČSSZ zjišťovala zdravotní stav a pracovní schopnosti žadatelů pouze k datu uvedeném v žádosti. Opomíjela fakt, že onemocnění může trvat delší dobu, někdy i mnoho let.

Podle metodiky ČSSZ žadatelé vlastně sami určili datum vzniku své invalidity. Zejména u psychiatrických onemocnění žadatel přitom většinou ani nemá na své onemocnění reálný náhled. Může určit datum, od kterého žádá, aby mu byl důchod přiznán, ale tento den nemusí být totožný s datem, kdy se stal invalidním a vznikl mu na důchod nárok. Je úkolem posudkových lékařů zabývat se vývojem onemocnění a jeho dopadu na pracovní schopnosti.

Datum vzniku invalidity má zásadní význam. Vymezuje totiž období, v němž se zjišťuje potřebná doba pojištění pro vznik nároku na přiznání důchodu. Pokud ČSSZ označila vznik invalidity dnem uvedeným v žádosti, stávalo se, že žadatel k tomuto datu nezískal potřebnou dobu pojištění a důchod mu nemohl být přiznán.

Typicky k tomu docházelo v případech, kdy se onemocnění dlouhodobě rozvíjelo, žadatel už více let nebyl schopen pracovat, uzavíral se před světem a k podání žádosti o invalidní důchod ho až s odstupem delší doby přiměli např. rodiče. Období, v němž se zjišťuje potřebná doba pojištění, u něj proto zahrnovala právě dobu, kdy už nebyl schopen pracovat. Invalidní důchod pak byl velmi nízký, nebo dokonce ani nemohl být přiznán.

ČSSZ nakonec uznala výhrady ke svému postupu a podle doporučení změnila svou metodiku. Nově se při určování data vzniku invalidity nebude řídit datem, které uvedl žadatel, ale vždy si opatří dostatečné množství potřebných, z nichž bude možné určit vývoj onemocnění a jeho dopady na snižování pracovních schopností. Na základě těchto zjištění bude možné přesvědčivě stanovit datum vzniku invalidity.

Zdroj: Veřejný ochránce práv

Česká vakcinologická společnost ČLS JEP.

Úhrada očkování dětí proti meningokokům již od 1.5.2020!

27.4.2020 vstoupil v platnost zákon (205/2020sb.), který s účinností od 1.5. 2020 ukládá povinnost zdravotním pojišťovnám hradit očkování dětí proti meningokokům skupiny B (do dovršení šestého měsíce věku) a A,C,W,Y (v druhém roce života). Dobrá věc se podařila, děkujeme všem, kteří se za ni zasloužili.

Přesné znění zákona:

ČÁST ŠESTÁ - Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění - Čl. VIII

V § 30 odst. 2 písm. b) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 298/2011 Sb., zákona č. 369/2011 Sb., zákona č. 200/2015 Sb., zákona č. 290/2017 Sb. a zákona č. 277/2019 Sb., se na konci textu bodu 7 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se bod 8, který zní:

„8. proti invazivním meningokokovým infekcím způsobeným meningokokem skupiny B, je-li očkování zahájeno do dovršení šestého měsíce věku, a skupiny A, C, W, Y, je -li očkování provedeno jednou dávkou v druhém roce života.“.

Zdroj: https://www.pediatrie-mignon.cz/news/ockovani-deti-proti-meningokokum-1-5-2020-zmena-uhrady-zdravotnimi-pojis%C2%B4tovnami/

Za jakých podmínek můžeme dostat polohovací lůžko pro nepohyblivého člena rodiny, o kterého chceme pečovat doma?

Polohovací lůžko může být předepsáno a hrazeno z prostředků veřejného zdravotního pojištění pro domácí ošetřování **jen pacientovi ze zdravotních důvodů dlouhodobě nebo trvale upoutanému na lůžku a se zvýšeným rizikem tvorby proleženin, který je schopen bezpečně sám ovládat polohovací jednotku nebo je toho schopna pečující osoba.** Může se jednat o pacienta **bez schopnosti aktivního pohybu** zcela odkázaného na pomoc druhé osoby, nebo o pacienta trvale upoutaného na lůžko, který má sice zbytkovou schopnost aktivní hybnosti, ale zároveň má některé z onemocnění výrazně zhoršujících stav kůže a podkoží, což zvyšuje náchylnost k proleženinám.

Poukaz na polohovací lůžko pro domácí ošetřování v obou případech vystavuje pacientovi jeho **ošetřující lékař příslušné odbornosti – geriatr, ortoped, neurolog, internista, praktický nebo rehabilitační lékař,** a ten ho také předkládá **ke schválení revizním lékaři**. Schválen bude pouze při předpokladu dlouhodobého ošetřování pacienta v domácím prostředí. Bez souhlasu revizního lékaře nemůže být tento zdravotnický prostředek hrazen z veřejného zdravotního pojištění.

Žádost odesílá ke schválení revizním lékaři přímo navrhující lékař, pojištěnec do tohoto procesu není nijak zapojen. VZP schvalovací proces zjednodušila a **vše je možno vyřídit i elektronicky**, předáním dokladů

v elektronické podobě na datovém nosiči nebo – přednostně – s využitím portálového řešení VZP Point. Revizímu lékaři se posílá pouze Žádanka o schválení (povolení), samozřejmě se všemi podklady k vyřízení a náležitostmi dle metodiky. Revizní lékař se k žádosti vyjádří a kopii žádanky se svým stanoviskem odešle zpět navrhujícímu lékaři. Ten pak na základě schválené žádanky vystaví poukaz, kde sám potvrdí schválení, a to otiskem svého razítka, podpisem a vypsáním jména schvalujícího revizního lékaře.

Polohovací lůžko může být pojištěnci poskytnuto max. **jednou za 10 let**. Polohovací lůžka patří mezi zdravotnické prostředky, které mohou být cirkulovány, tj. jsou ve vlastnictví zdravotní pojišťovny a pojištěnci jsou zapůjčeny. V takovém případě nemusí pojištěnec dostat nové lůžko, přednost má zapůjčení repasovaného lůžka. Pozáruční opravy jsou hrazeny pouze u lůžek ve vlastnictví pojišťovny, a to ve výši 90 % při poskytnutí nového cirkulovatelného lůžka, 95 % při poskytnutí cirkulovaného (repasovaného) lůžka.

Zdravotní pojišťovna může pojištěnci poskytnout v režimu cirkulace zdravotnický prostředek, u něhož je rozdíl mezi konečnou cenou a zákonem stanovenou výší úhrady nejvýše 2 000 Kč. Pojištěnec tento rozdíl doplatí. Pokud je rozdíl mezi konečnou cenou a úhradou vyšší než 2 000 Kč, může pojištěnec uzavřít se zdravotní pojišťovnou dohodu o zařazení zdravotnického prostředku do režimu cirkulace a zároveň doplatí rozdíl mezi konečnou cenou a úhradou. V opačném případě zdravotní pojišťovna částečně uhradí zdravotnický prostředek v zákonné výši a ten je vydán do vlastnictví pojištěnce.

Vystavený poukaz má platnost 90 dnů; v této lhůtě je třeba ho předložit dodavateli (např. výdejně zdravotnických prostředků). Polohovací lůžko pak je vydáno v sídle dodavatele, pokud s ním nebude dohodnuto, že sama dodavatelská firma zajistí dopravu na adresu pojištěnce. Dovoz lůžka na adresu pojištěnce není hrazen z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Součástí předání je i poučení o způsobu užívání zdravotnického prostředku a sepsání Smlouvy o výpůjčce.

Vlastimil Sršeň
tiskový mluvčí

Formulář ošetřovné pro OSVČ za duben, vyplňujte online.

OSVČ mohou opět žádat o ošetřovné, tentokrát za duben 2020. Formulář byl spuštěn, stačí jen začít podávat žádosti.
DALIBOR Z. CHVÁTAL 11.05.2020

Kdo může žádat
Osoba samostatně výdělečně činná (dále jen „OSVČ“) na hlavní činnost, která na základě mimořádného opatření vlády ČR proti šíření infekce COVID-19 nemůže vykonávat svoji podnikatelskou činnost z důvodu péče o:

- Dítě/děti, které/která navštěvuje/navštěvují školu

nebo jiná dětská zařízení, která byla uzavřena na základě usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření v souvislosti s šířením infekce COVID-19 a je/jsou mladší 13 let, nebo

- nezaopatřené dítě/děti maximálně do věku 26 let,

které/která je/jsou závislé/závislá na pomoci jiné osoby alespoň ve stupni I (lehká závislost) podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), pokud nemůže/nemohou navštěvovat školu z důvodu jejího uzavření na základě mimořádného opatření proti šíření infekce COVID-19, nebo

- osobu/osoby, která/které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je/jsou závislá/závislé na pomoci jiné osoby alespoň ve stupni I (lehká závislost) podle zákona o sociálních službách, která/které byla/byly umístěna/umístěny dočasně do domácí péče z důvodu uzavření zařízení sociální péče, kde jinak pobývá/pobývají, na základě mimořádného opatření proti šíření infekce COVID-19.Formulář a žádost vyplnit online https://osetrovne.mpo.cz/info/

Důležitá data
Datum zahájení příjmu žádostí: 1.5.2020 od 11:00 hod.
Datum ukončení příjmu žádostí: 31. 5.2020 do 23:59 hod.

Nezapomeňte na potvrzení ze školy
K žádosti nezapomeňte přiložit

- potvrzení o uzavření školy či jiného dětského zař zení, resp. zařízení poskytujícího sociální služby.

Na potvrzení musí být jméno a příjmení dítěte/osoby, jakou školu/zařízení navštěvuje a datum, od kdy je uzavřena/uzavřeno. Bez potvrzení vás MPO vyzve k jeho doložení a výplata se tím prodlouží.

Jak podat žádost

Datová schránka
Přihlaste se do své datové schránky a nahrajte vygenerovaný PDF soubor spolu s dalšími přílohami, které jste ve formuláři uvedli, a odešlete do datové schránky Ministerstva průmyslu a obchodu:

ID datové schránky: **wnswemb**
Předmět**: fpdub**

Poštou
PDF soubor vytiskněte a spolu s dalšími přílohami zašlete na adresu Ministerstva průmyslu a obchodu.

Poštovní adresa:
„fpdub“
Ministerstvo průmyslu a obchodu
Na Františku 32
110 15 Praha 1

Zdroj: https://www.mesec.cz/clanky/formular-osetrovne-pro-osvc-za-duben-2020-vyplnujte-online/

Děti s postižením mají právo chodit do školy.

13. května 2020

Od 25. května (pro žáky 9. tříd již od 11. května) má být umožněn opětovný návrat dětí do základních škol. Rodiče si mohou vybrat, zda jejich děti budou v tomto školním roce školu navštěvovat. Ministerstvo školství však v metodice vymezilo, že se tato volba netýká dětí s postižením. Školy a třídy pro žáky s tělesným postižením, mentálním postižením, souběžným postižením více vadami, poruchami autistického spektra či závažnými poruchami chování mají zůstat do 30. června 2020 uzavřeny. Zástupkyně ombudsmana se proto obrátila dopisem na ministra školství, aby umožnil také dětem s postižením přístup ke vzdělání za stejných podmínek, jaké mají ostatní.

"Pro řadu rodičů dětí s postižením je velmi náročné 24 hodin denně obstarávat veškerou péči, kterou dítě potřebuje. Na samotné vzdělávání často nezbývá čas. Nehledě na to, že tito rodiče také musí mnohdy pracovat. Průvodním jevem řady postižení také je, že si děti znalosti a schopnosti osvojují pomaleji. U některých dlouho trvá, než si zvyknou na školní režim a začnou spolupracovat s učiteli. I z těchto důvodů považuji za velice důležité, aby měly možnost vrátit se do škol stejně jako ostatní děti. Osobní přítomnost dětí ve škole pomůže nejen rodičům v péči o děti, ale především umožní dětem uchovat si a zopakovat již osvojené znalosti, schopnosti a dovednosti. Návrat do školy, byť jen na chvíli, jim také ulehčí nástup do dalšího školního roku," vysvětluje zástupkyně ombudsmana Monika Šimůnková.

"Rozumím tomu, že kroky ministerstva školství byly nejspíš vedeny dobrým úmyslem, ale není možné přistoupit na to, že bude s dětmi s postižením zacházeno rozdílným způsobem, přičemž toto rozdílné zacházení není možné věcně obhájit. Nelze přece předpokládat, že zdravotní postižení automaticky zakládá horší zdravotní stav, který je v souvislosti s nemocí COVID-19 rizikový. Pokud metodika toto plošně předpokládá, pak je se skupinou dětí s vymezenými typy zdravotního postižení jednáno bez přiměřeného důvodu odlišně. To je v rozporu jak se školským zákonem, tak s Úmluvou o právech dítěte a Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením, jejíž naplňování monitoruji," říká zástupkyně ombudsmana.

Upozorňuje také na to, že o omezeních a jejich uvolňování rozhoduje vláda a po skončení nouzového stavu by to mělo být úkolem Ministerstva zdravotnictví. Ani vláda ve svých dosavadních opatřeních a ani Ministerstvo zdravotnictví nedělají v plánu rozvolňování rozdíly mezi dětmi s postižením a těmi ostatními. Ministr školství nemůže v pouhé metodice rozhodnout o tom, že děti s postižením se tento školní rok do lavic nevrátí. Nebyl vládou zmocněn k tomu, aby rozhodl, pro které děti zůstanou třídy zavřené a tím omezil jejich právo na vzdělání.

„Rozhodnutí, zda dítě z vymezené skupiny do školy nastoupí, by mělo být stejně jako u ostatních dětí ponecháno na jeho zákonných zástupcích. Proto jsem se obrátila dopisem na ministra školství Roberta Plagu a následně i na ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha," uzavírá zástupkyně ombudsmana.

Zdroj: https://www.ochrance.cz/aktualne/tiskove-zpravy-2020/deti-s-postizenim-maji-pravo-chodit-do-skoly/?

Doporučení pro chronické pacienty z pacientské rady.

Vážení přátelé,
v odkaze pod textem vám posíláme materiál Pacientské rady, který obsahuje doporučení pro chronické pacienty, jak se mají v současné době chovat při poskytování zdravotní péče. Dále jsou v dokumentu doporučení, která upozorňují na některé zásady chování ve svých bytech a při pochůzkách venku.

I když dochází k výraznému rozvolnění restriktivních opatření, přesto je důležité, aby ti lidé, kteří mají chronická onemocnění a jsou tudíž jednou z nejohroženějších skupin občanů, kteří mohou být nakaženi koronavirem a následky této nemoci mohou být velmi těžké, pořád dodržovali některé zásady ochrany.

Vážení přátelé, doporučujeme vám ještě, abyste, pokud můžete, sledovali webové stránky jak Ministerstva zdravotnictví ČR www.mrcr.cz, tak také webové stránky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR www.mpsv.cz a dále Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR www.msmt.cz, pokud máte děti s chronickým onemocněním.
Přeji vám všechno dobré.
Mgr. Václav Krása
předseda NRZP ČR

Zachrání vás vždy pracovní neschopnost před výpovědí?

Autor: Depositphotos

Kdy vám smí během vaší nemoci nebo léčení úrazu a kdy nesmí dát výpověď? A co když vědí, že jste se záměrně „hodili marod"? Platí zákaz výpovědi a jste před ní chráněni také?

TOMÁŠ ZILVAR

Zákoník práce zakazuje dát zaměstnanci výpověď v ochranné době, kdy je uznán dočasně práce neschopným, pokud si tuto neschopnost úmyslně nepřivodil nebo nevznikla-li jako bezprostřední následek jeho opilosti nebo zneužití návykových látek, a v době od podání návrhu na ústavní ošetřování nebo od nástupu lázeňského léčení až do dne jejich ukončení *(§ 53 odst. 1 písm. a) ZP)*. Při onemocnění tuberkulózou se tato ochranná doba prodlužuje o 6 měsíců po propuštění z ústavního ošetřování.

Existují výjimky z ochrany před zákazem výpovědi, tedy na které výpovědní důvody se zákaz výpovědi nevztahuje *(§ 54 ZP)*. Zákaz výpovědi tedy není absolutní a nevztahuje se na výpověď danou zaměstnanci: pro organizační změny (*uvedené v § 52 písm. a) a b) ZP*, tj. ruší-li se

zaměstnavatel nebo jeho část; nebo přemísťuje-li se zaměstnavatel nebo jeho část). To však neplatí v případě organizačních změn *(uvedených v § 52 písm. b)*, jestliže se zaměstnavatel přemísťuje v mezích místa (míst) výkonu práce, ve kterých má být práce podle pracovní smlouvy vykonávána (je tak vlastně upravena výjimka z výjimky, v určitých případech výpovědi z výpovědního důvodu (dle § 52 *písm. b) ZP*), tedy přemísťuje-li se zaměstnavatel, se zákaz výpovědi, potažmo případné prodloužení výpovědní doby uplatní);

- z důvodu, pro který může zaměstnavatel okamžitě zrušit pracovní poměr (tj. byl-li zaměstnanec pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na dobu delší než 1 rok, nebo byl-li pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin spáchaný při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na dobu nejméně 6 měsíců nebo porušil-li zaměstnanec povinnost vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvlášť hrubým způsobem), pokud nejde o zaměstnankyni na mateřské dovolené nebo o zaměstnance v době čerpání rodičovské dovolené do doby, po kterou je žena oprávněna čerpat mateřskou dovolenou;

- pro jiné porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k vykonávané práci (§ 52 *písm. g) ZP*), pokud nejde o těhotnou zaměstnankyni, zaměstnankyni čerpající mateřskou dovolenou nebo o zaměstnance anebo zaměstnankyni, kteří čerpají rodičovskou dovolenou.

Místo přehledu výjimek si jednoduše řekněme, kdy nesmíte dostat výpověď
Respektive opačně můžeme uvést, že zákaz výpovědi platí pro následující výpovědní důvody:

- nadbytečnost zaměstnance *(podle § 52 písm. c) ZP)*,
- zdravotní důvody *(podle § 52 písm. d) nebo e) ZP)*,
- nesplňování předpokladů pro výkon sjednané práce nebo nesplňování požadavků pro žádný výkon práce *(ve smyslu § 52 písm. f) ZP)*

Když někdo účelově předstírá pracovní neschopnost
Nemá smysl zastírat, že uvedené ochrany zaměstnanci v praxi často, když ne přímo zneužívají, tak účelově využívají, když se takzvaně hodí marod v očekávání výpovědi, ať již nemoc přímo simulují, nebo jen využijí svých chronických zdravotních obtíží a přesvědčí lékaře o jejich akutnosti, aby se výpovědi vyhnuli, respektive ji oddálili, nebo, když už ji dostali, aby si prodloužili výpovědní dobu a trvání celého pracovního poměru *(ve smyslu § 53 odst. 2 ZP)*.

Nejvyšší soud ČR řešil otázku, zda zaměstnanci, kterému dal zaměstnavatel výpověď z pracovního poměru v době, kdy byl uznán dočasně neschopným práce, lze pro rozpor s dobrými mravy za určitých okolností odepřít ochranu *(podle § 53 odst. 1 písm. a) ZP)*. Nejvyšší soud ve svém rozsudku *(spis. zn. 21 Cdo 3722/2017, ze dne 20. 2. 2019)* odmítl názor, že zaměstnanci lze *(s ohledem na § 6 a § 8 OZ)* odmítnout za určitých okolností právní ochranu *(vyplývající z § 53 odst. 1 písm. a) ZP)*.

Podvádět nesmíte, ale…
Každý má povinnost jednat v právním styku poctivě *(§ 6 odst. 1 OZ)*. Nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého nebo protiprávního činu *(§ 6 odst. 2 OZ)*. Nikdo nesmí těžit ani z protiprávního stavu, který vyvolal nebo nad kterým má kontrolu *(§ 6 odst. 2 OZ z věty druhé)*. Podle § 8 OZ zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany. Je třeba mít na zřeteli, vyložil Nejvyšší soud, že slova zakazuje se dát zaměstnanci výpověď *(užitá v návětí § 53 odst. 1 ZP)* jsou v § 363 ZP označena za ustanovení, od kterých není možné se odchýlit, ledaže by šlo o odchýlení ve prospěch zaměstnance.

Uvedené ustanovení přitom spojuje zákaz výpovědi výlučně s objektivní existencí určité situace, bez ohledu na jakékoli subjektivní prvky. Takže ve vyjmenovaných případech jste chráněni v pracovní neschopnosti před výpovědí vždy, leda byste dočasnou pracovní neschopnost přivodili úmyslně nebo tato neschopnost vznikla jako bezprostřední následek vaší opilosti nebo zneužití návykových látek.

Prodloužení výpovědní doby
Může se stát, že výpověď dostanete ještě před pracovní neschopností a teprve ve výpovědní době onemocníte nebo si způsobíte úraz, jehož léčení vyžaduje pracovní neschopnost. Pak výpovědní doba přestává běžet, prodlužuje se. Byla-li vám dána výpověď před počátkem pracovní neschopnosti tak, že by výpovědní doba měla uplynout v pracovní neschopnosti, pracovní neschopnost se do výpovědní doby nezapočítává. Pracovní poměr skončí teprve uplynutím zbývající části výpovědní doby po skončení pracovní neschopnosti, ledaže byste sami výslovně zaměstnavateli sdělili, že na prodloužení pracovního poměru netrváte. Jak a kdy se prodlužuje výpovědní doba, tedy trvání pracovního poměru, o pracovní neschopnost, jsme si probrali a vysvětlili na příkladech v článku Kdy vám nemoc prodlouží pracovní poměr? (PŘÍKLADY).
Zdroj: https://www.mesec.cz/clanky/zachrani-vas-vzdy-pracovni-neschopnost-pred-vypovedi/

Zákaz zvyšování nájemného.

13. května 2020

Ombudsman zaznamenal první podněty a dotazy od lidí, kterým se pronajímatelé pokouší navýšit nájemné v rozporu s cenovým moratoriem nájemného z bytů. Cenové moratorium bylo zavedeno nařízením vlády č. 202/2020 Sb. s účinností od 24. dubna 2020. Zákaz zvyšovat nájemné platí až do skončení mimořádných opatření. Dle sdělení Ministerstva financí se cenové moratorium na nájemné vztahuje jak na změny stávajících nájemních smluv, tak i na případy řetězení (více o tom zde: https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/najemne-z-bytu-se-behem-mimoradnych-opat-38290).

Dodržování pravidel cenového moratoria může prověřit **Specializovaný finanční úřad** (https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/organy-financni-spravy/specializovany-financni-urad), který je cenovým kontrolním orgánem.

Ombudsman se může zabývat až stížnostmi na tento úřad, tj. může až následně prověřit, jak se úřad výkonu dozoru zhostil.
Zdroj: https://www.ochrance.cz/aktualne/tiskove-zpravy-2020/zakaz-zvysovani-najemneho/

Jak to bude s ošetřovným, až se otevřou školy?

14.05.2020 | Lucie Mečířová, Finance.cz

Zvýšení ošetřovného již posvětil prezident. Jak to ale bude s nárokem na dávku, pokud se otevřou školy, ale dítě do ní nepošlete?

V době pandemie prošlo **ošetřovné** celou řadou změn. Mezi ty např. patří to, že jej rodiče mohou čerpat po celou dobu uzavření školních a předškolních zařízení a že nárok je u dětí do 13 let věku. Zvýšilo se také procento denního vyměřovacího základu.

Ošetřovné pak nečerpají jen osoby, které doma zůstaly s dítětem z důvodu uzavření školského zařízení. Dávka může být čerpána i v případě, kdy dojde k „péči" o hendikepovaného člena rodiny kvůli uzavření stacionářů nebo jiných sociálních služeb.

Kolik je ošetřovné?

Dříve měly osoby, které doma pečovaly o dítě z důvodu uzavření školského zařízení, ale i nemoci, nárok na 60 % z denního vyměřovacího základu. Prezident však již podpisem schválil zákon, díky kterému **„ošetřujícím osobám" nově náleží 80 % z denního vyměřovacího základu**. Toto navýšení pak platí pouze pro zaměstnance. **Zvýšené ošetřovné** bude vyplaceno i zpětně, a to za období od 1. dubna.

Osoby samostatně výdělečné činné mají nově nárok na 500 Kč na den, ale za to bez ohledu na to, zdali se dobrovolně přihlásily k platbám nemocenského pojištění, či nikoliv. Dávky ošetřovného OSVČ však mohou čerpat společně s kompenzačním bonusem pro podnikatele. Ten byl schválen až do června. Dále u OSVČ také došlo k odpuštění plateb na sociální a zdravotní pojištění, a to až do výše minimálních záloh za období březen až srpen. **Kdy se otevřou základní školy?**

Pro žáky devátých ročníků se školy otevřely již 11. května. V toto datum mohla prezenční výuka započít i ve školách při dětských domovech a diagnostických ústavech.
25. května se pak do lavic vrátí **pouze žáci prvního stupně. Ve třídě může být maximálně 15 dětí.** Žáci nebudou muset mít roušky, pokud mezi nimi budou dostatečné rozestupy. Ve zbytku budovy je však budou muset mít vždy.

Velké pravomoci v tomto ohledu vláda ponechala ředitelům, učitelům, ale i rodičům. Rodiče mohou jednotlivé kroky konzultovat s učiteli, a **bude tedy především na nich, zdali dítě do školy pustí či nikoliv**.

Kdy začne výuka na dalších školách?

	Termín otevření	Nárok na ošetřovné po otevření za předpokladu, že rodič dítě do školky/školy nepustí	Počet žáků ve třídě
Školky	Záleží na zřizovateli, některé jsou již otevřené	Nárok je i není závisle na tom, proč dítě do školy nepustí	Není omezeno vládními pokyny
1. stupeň ZŠ	25. května	Nárok je i není závisle na tom, proč dítě do školy nepustí	15
2. stupeň ZŠ, pouze žáci 9. tříd	11. května	Není nárok, ošetřovné náleží jen do 13. let věku dítěte	15

Kdy začne výuka na dalších školách.
Společně s druhým stupněm se ještě otevřely střední školy a učiliště pro poslední ročníky. Na vysokých školách započala výuka pro všechny ročníky také od 11. května.

Ani v jednom případě však nevzniká u dítěte, žáka či studenta povinnost nastoupit. Nejedná se totiž o obnovení povinné školní docházky jako takové.

Jak dlouho budu moct čerpat ošetřovné?
Ošetřovné bude v době mimořádných opatření možné čerpat až do 30. června 2020. Podmínkou však je, že dítě nechodí na prezenční výuku, čili nedochází do školy. Pečující osobě navíc náleží dávka za dobu, kdy nevykonávala práci u zaměstnavatele.

Aby se dítě mohlo navrátit do školy, bude třeba splnit kritéria rizikovosti. **Seznam rizikových faktorů a skupin** je uveden v souboru hygienických a bezpečnostních pokynů, na kterém se kromě Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy podílelo i Ministerstvo zdravotnictví.

Jak se bude dokazovat nerizikovost?
Rodiče budou muset školskému zařízení podepsat dva dokumenty. Prvním je *Písemné seznámení s vymezením rizikových skupin stanovených Ministerstvem zdravotnictví* a druhým *Písemné čestné prohlášení o neexistenci příznaků virového infekčního onemocnění*. Na druhém dokladu tak budete muset podepsat, že se u dítěte v posledních dvou týdnech neprojevila horečka anebo třeba kašel.

Nárok na ošetřovné při otevření škol
Nárok na **ošetřovné** nezanikne těm rodičům, kteří dítě

nepošlou do školy kvůli tomu, že **dítě trpí některým z onemocnění, které spadá mezi rizikové faktory, anebo sdílí domácnost s osobou starší 65 let s přidruženými chronickými onemocněními**. Nárok by dále podle včerejšího rozhodnutí sněmovny neměl zaniknout ani kvůli **kapacitním důvodům**. Žáci budou ve školách v omezeném počtu, pokud některého nevezmou z důvodu omezené kapacity, ošetřovné bude náležet i nadále. Spadá sem také omezená provozní doba. Rodiče však své důvody budou muset uvést v předepsaném tiskopise.

Pokud však rodiče dítě nepošlou do školy např. proto, že se bojí a dítě přitom nebude spadat mezi rizikové skupiny, do školy skutečně nemusí**.** Docházka není povinná. Rodičům však nárok na ošetřovné **zanikne**.

S nárokem na ošetřovné to bude platit stejně **i v případě školek**. Vzhledem k tomu, že se některé již otevřely, budou moci rodiče o ošetřovné zažádat i zpětně od začátku května, pokud o dávku přišli.
Zdroj:https://www.finance.cz/532173-narok-na-osetrovne-pri-otevreni-skoly/h?

Částečná nezaměstnanost, nebo plně hrazená překážka v práci? Máme vyjádření MPSV.

Nejeden zaměstnavatel v době uzavření provozu uplatnil (často na radu právníků) částečnou nezaměstnanost. Metodika k programu Antivirus však říká něco jiného.
DAGMAR KUČEROVÁ 14.5.2020

Mají se zaměstnavatelé, kteří kurzarbeit uplatnili, obávat

následných kontrol inspektorátem práce a eventuálního vracení příspěvků z programu Antivirus?

Jiná překážka v práci

Jestliže dojde v důsledku mimořádných opatření **k dočasnému uzavření či omezení provozu,** jde o jinou překážku v práci, kdy zaměstnanci přísluší náhrada mzdy ve výši 100 % průměrného výdělku. V rámci cíleného programu pro zaměstnavatele Antivirus lze získat prostřednictvím dohody uzavřené s úřadem práce 80 % vyplacené náhrady. Program byl aktuálně prodloužen do konce měsíce května.

Částečná nezaměstnanost

Pokud však dojde v důsledku mimořádných opatření **k poklesu poptávky po zaměstnavatelem nabízených službách nebo zboží**, jde o částečnou nezaměstnanost. Zde za splnění dalších podmínek (účinná kolektivní smlouva nebo interní předpis) zaměstnavatel může náhradu zaměstnancům snížit až na 60 % průměrného výdělku. Prostřednictvím programu Antivirus může následně získat 60 % vyplacené náhrady mzdy zaměstnancům. **Jiná překážka v práci, nebo částečná nezaměstnanost?**

Tato otázka je stále ožehavá. Podle oficiálně zveřejněného stanoviska ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV): *dojde-li k uzavření pracoviště nebo omezení jeho provozu na určitý čas a zaměstnavatel nebude schopen zaměstnanci přidělovat práci, jedná se **o tzv. jinou překážku v práci** na straně zaměstnavatele podle § 208 zákoníku práce s tím, že po dobu této překážky náleží zaměstnanci náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku.*

Podle názoru řady právníků ale může nastat situace, kdy i v případě uzavření pracoviště z důvodu mimořádných opatření půjde o částečnou nezaměstnanost. Existují provozy, které přestože jsou zasaženy aktuálními opatřeními, by i tak trpěly poklesem poptávky. Především jsou zmiňovány ubytovací služby či restaurace, kterým by jistě poptávka poklesla z obav veřejnosti z cestování a sdružování se.

MPSV na jiné překážce trvá

Vyjádření pro server Podnikatel.cz poskytl za ministerstvo práce a sociálních věcí JAN BRODSKÝ. Zopakoval, že program Antivirus počítá s příspěvky zaměstnavatelům na vyplacené náhrady mezd jejich zaměstnancům, a to mimo jiné jak při překážce v práci vzniklé v důsledku nařízeného uzavření nebo omezení provozu zařízení vyplývajícího přímo z krizových opatření vlády nebo mimořádných opatření orgánů ochrany veřejného zdraví (režim A), tak také překážky v práci z důvodu tzv. částečné nezaměstnanosti (režim B).

Jan Brodský zdůraznil, že pokud nemohl zaměstnanec vykonávat práci z důvodu jiné překážky v práci na straně zaměstnavatele spočívající v uzavření nebo omezení provozu z důvodu krizových opatření přijatých vládou, mimořádných opatření přijatých ministerstvem zdravotnictví či jiným orgánem ochrany veřejného zdraví v souvislosti s onemocněním COVID-19, je zaměstnavatel povinen takovému zaměstnanci vyplácet náhradu mzdy podle § 208 zákoníku práce, a to ve výši 100 % průměrného výdělku zaměstnance.

Naopak jestliže zaměstnavatel nemohl zaměstnancům přidělovat práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby z důvodu dočasného omezení poptávky po jím poskytovaných službách, jedná se o tzv. částečnou nezaměstnanost, kdy je zaměstnavatel povinen těmto zaměstnancům vyplácet podle § 209 zákoníku práce náhradu mzdy ve výši minimálně 60 % průměrného výdělku zaměstnance, a to na základě dohody s odborovou organizací nebo vnitřního předpisu.

Volba režimu je na zaměstnavateli, důsledky nese sám

Volba příslušného režimu podpory v rámci programu Antivirus a odpovědnost za rozhodnutí, jaká překážka v práci a z jakého důvodu v souladu se zákoníkem práce u zaměstnance vzniká, **je podle MPSV plně v kompetenci zaměstnavatele**. Za správnost dodržování příslušných ustanovení zákoníku práce, tj. také správnost překážky v práci, je plně odpovědný zaměstnavatel. Kontrola dodržování pracovněprávních předpisů náleží do kompetence Státního úřadu inspekce práce (SÚIP).

Případné chybné stanovení překážky v práci však není porušením dohody o poskytnutí příspěvku z programu Antivirus a **nemá návaznost na jeho případné vrácení**, byla-li náhrada mzdy zaměstnanci skutečně vyplacena. Účelné, oprávněné a správné vynakládání veřejných prostředků na příspěvky z programu Antivirus bude předmětem následných namátkových kontrol. Případné sankce z porušení pracovněprávních předpisů je v souladu s nimi oprávněn stanovit SÚIP, uzavřel Jan Brodský.

Přesto nejeden zaměstnavatel (a často i na radu právníků) využil v době uzavření či omezení provozu částečnou nezaměstnanost. Zůstává tedy otázkou, jak se k celé situaci postaví při **náhodných** kontrolách inspektoráty práce. Pokud zaměstnavatel vyhodnotí svou překážku jako překážku s náhradou mzdy ve výši 60 % nebo 80 % průměrného výdělku (tedy v rozporu se stanoviskem MPSV) a situace se nezmění (MPSV nezmění názor), měla zaměstnancům náležet náhrada mzdy ve výši 100 % průměrného výdělku.

V takovém případě budou zřejmě zaměstnavatelé zaměstnancům doplácet rozdíl v náhradě mzdy do požadované výše. Inspektorát práce je rovněž oprávněn uložit postih až do výše 200 000 korun. V každém případě bude záležet na okolnosti každého případu, argumentaci zaměstnavatele a doufejme i benevolenci inspektorátů vzhledem k mimořádné situaci, ve které se zaměstnavatelé ocitli.

Zdroj: https://www.podnikatel.cz/clanky/castecna-nezamestnanost-nebo-plne-hrazena-prekazka-v-praci/

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
www.mpsv.cz

Praha, 13. května 2020

Zaměstnanci firem v platební neschopnosti budou moci opět požádat Úřad práce o vyplacení dlužné mzdy

Zaměstnanci firem, kterým zaměstnavatel nevyplatil mzdu, protože je v platební neschopnosti, budou opět moci požádat o vyplacení mzdového nároku Úřad práce. Možnost domáhat se dlužné mzdy touto cestou aktuálně brání zákon přijatý ke zmírnění dopadů epidemie pro oblast justice, insolvencí a exekucí.

Podle této legislativy se totiž nepřihlíží k insolvenčním návrhům podaným na firmy věřiteli od 24. dubna do konce srpna. Zákonem však byla omezena i možnost vymáhání a úhrady mzdových nároků prostřednictvím ÚP ČR. Nápravu situace přináší návrh ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové (ČSSD), který již podpořili poslanci a dnes i Senát.

Od 24. dubna platí zákon 191/2020 Sb. (tzv. „lex covid justice"). Jeho smyslem je zmírnění dopadů epidemie koronaviru na účastníky soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby, ale týká se i insolvencí. Tato právní úprava má však negativní dopad na zaměstnance, jejichž zaměstnavatel je v platební neschopnosti. Stávající podoba zákona totiž znemožňuje Úřadu práce ČR vyplatit zaměstnanci mzdový nárok za zaměstnavatele, jak bylo možné doposud.

Zaměstnanci díky návrhu MPSV budou mít opět možnost získat alespoň část ze mzdových nároků, které jim zaměstnavatel v platební neschopnosti dluží. O vyplácení mzdového nároku mohou žádat Úřad práce ČR. Pro tyto případy tak budou platit obdobné podmínky jako před nabytím účinnosti, tzv. lex covid justice. Nově bude ÚP ČR moci dlužnou částku po zaměstnavatelích vymáhat až 3 měsíce poté, co tzv. lex covid justice přestane platit.

Ke vstupu úpravy v účinnost zbývá již jen souhlas prezidenta republiky vyjádřený jeho podpisem.

Tiskové oddělení MPSV

Dlužníci si ve výplatách za duben významně polepší.

Aktuální změny v exekučních srážkách ze mzdy se projeví již v dubnových výplatách. Nezabavitelná částka se zvýšila, daňový bonus je nepostižitelný.
DAGMAR KUČEROVÁ 11. 5. 2020

Jde o změny v souvislosti se zvýšením životního a existenčního minima, ale také s účinností nového právního předpisu, tzv. lex covid justice.

Zvýšení životního minima
O zvýšení životního a existenčního minima usilovala ministryně práce a sociálních věcí již nějaký čas. Plánováno bylo i k 1. lednu 2020. Nakonec se změnu podařilo prosadit až v mimořádném termínu, a to od 1. dubna 2020 (nařízení vlády č. 61/2020 Sb.). Zvýšilo se o 13,2 % dle skutečného nárůstu nákladů na výživu a na ostatní základní osobní potřeby. Valorizace částek životního minima a částky existenčního minima se projevila ve zvýšení úrovně sociálních dávek, které jsou od životního a existenčního minima odvozovány. Zároveň ale dojde ke změně okruhu příjemců dávek poskytovaných v závislosti na výši příjmu.

Zvýšení nezabavitelné částky
Částka životního minima u jednotlivce se zvýšila z 3 410 Kč (o 450 Kč) na 3 860 Kč, částka existenčního minima se zvy-

šuje o 290 Kč, tj. z 2 200 Kč na 2 490 Kč.

A právě životní minimum je důležité pro výpočet exekučních srážek ze mzdy. Nezabavitelnou (nepostižitelnou) částku tvoří dvě složky: životní minimum jednotlivce a normativní náklady na bydlení. Průměrné náklady na bydlení byly vyčísleny a zveřejněny formou nařízení vlády č. 349/2019 Sb. Pro rok 2020 činí 6 502 Kč. K 1. dubnu 2020 došlo k valorizaci životního minima a základní nezabavitelná částka vzrostla o 450 Kč.

V průběhu výpočtu srážek ze mzdy se pracuje s haléřovými částkami. Na celé koruny nahoru se zaokrouhlí v souladu s nařízením vlády o nezabavitelných částkách č. 590/2006 Sb., až konečná nezabavitelná částka po součtu na poplatníka a jeho vyživované osoby. Aktuální nezabavitelná částka vychází v celých korunách, není potřeba zaokrouhlovat.

Srovnání aktuální a nové nezabavitelné částky

Rok	2019	od 1. ledna 2020	od 1. dubna 2020
Životní minimum jedince	3 410,00 Kč	3 410,00 Kč	3 860,00 Kč
Náklady na bydlení	6 233,00 Kč	6 502,00 Kč	6 502,00 Kč
Základní nezabavitelná částka	9 643,00 Kč	9 912,00 Kč	10 362,00 Kč
Dvojnásobek nezabavitelné částky	19 286,00 Kč	19 824,00 Kč	20 724,00 Kč
2/3 ze základní nezabavitelné částky (dlužník)	6 428,67 Kč	6 608,00 Kč	6 908,00 Kč
1/4 ze základní nezabavitelné částky na dlužníka (vyživovaná osoba)	1 607,17 Kč	1 652,00 Kč	1 727,00 Kč
Maximum 1/3 zbytku čisté mzdy	6 428,67 Kč	6608,00 Kč	6 908,00 Kč

Další zvýšení od měsíce července
K další úpravě nezabavitelné částky dojde v měsíci červenci 2020, tj. v červencových výplatách zpracovávaných začátkem měsíce srpna.
Jde o změnu nařízení vlády č. 62/2020 Sb., kterou se mění nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách).
Nezabavitelná částka se díky novému způsobu jejího stanovení zvýší u dlužníka na 7771,50 Kč a u každé vyživované osoby na 2590,50 Kč.

Aktuální změny v exekucích a insolvencích
Nesmíme zapomenout ani na aktuální změny v souvislosti s přijetím zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu. Jde o takzvaný lex covid justice. Ve Sbírce zákonů byl dne 24. dubna 2020 vyhlášen pod číslem 191.

Především se upravuje problematika odstupného. Kdy se dle doplněného ustanovení § 299 občanského soudního řádu základní nepostižitelná částka **neodečte jen jednou, ale tolikrát, kolik násobků průměrného výdělku odstupné poskytnuté zaměstnanci představuje**. Jestliže bude zaměstnanci ze zákona poskytnuto odstupné například ve výši trojnásobku průměrného výdělku k poslední mzdě, bude nezabavitelná částka započítána celkem čtyřikrát, tedy na mzdu a na každý měsíc, za který náleží odstupné.
Rovněž již není možné **postihnout daňový bonus přikázáním jiné peněžité pohledávky** dle § 312 občanského soudního řádu.

Výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky z daňového bonusu se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona neprovádí. Soud výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky z daňového bonusu i bez návrhu zastaví. Pokud tedy byl daňový bonus již vydán exekutorovi, není nárok na jeho vrácení. Po účinnosti zákona se vztahuje na všechna exekuční řízení, ne pouze na nově vydané příkazy. Uvedené se však týká pouze exekučních srážek, nikoli insolvenčních.
Zdroj: https://www.podnikatel.cz/clanky/dluznici-si-ve-vyplatach-za-duben-vyznamne-polepsi/

Daňové odvody během neplaceného volna.

Někteří zaměstnanci potřebují z různých osobních důvodů volno nad rámec dovolené. V takových případech bývá řešením čerpání neplaceného volna. Bez souhlasu zaměstnavatele však není možné neplacené volno čerpat. Zaměstnanec se musí na čerpání neplaceného volna se zaměstnavatelem dohodnout.

Jestliže si zaměstnanec dobře plní své úkoly a zaměstnavatel je s ním spokojený, tak zpravidla žádosti o čerpání neplaceného volna vyhoví. Potřebná administrativa je jednoduchá, v písemné dohodě o čerpání neplaceného volna mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem se stručně uvede, na jaké období se neplacené volno poskytuje.

Daň z příjmu a sociální pojištění se neplatí
Zaměstnanec čerpající neplacené volno nemá žádný příjem, neplatí proto daň z příjmu fyzických osob ani sociální pojištění. Protože zaměstnanec nemá během čerpání neplaceného volna příjem podléhající platbě na sociálním pojištění, tak v případě nemoci nevzniká nárok na náhradu mzdy ani na nemocenskou. Náhradu mzdy vyplácí zaměstnavatelé zaměstnanci v prvních 14 dnech pracovní neschopnosti (ale až od 4. dne pracovní neschopnosti). Náhrada mzdy dle zákoníku práce totiž náleží pouze za dny, které jsou pro zaměstnance pracovními dny, a za svátky, za které jinak přísluší zaměstnanci náhrady mzdy nebo se mu plat nebo mzda nekrátí, pokud v těchto jednotlivých dnech splňuje podmínky nároku na výplatu nemocenského a pokud pracovní poměr trvá. **Nemocenská se dle zákona o nemocenském pojištění nevyplácí zaměstnanci za dobu, po kterou mělo trvat pracovní volno bez náhrady příjmu.**

Zdravotní pojištění musí být placeno
Rozdílná situace oproti dani z příjmu fyzických osob a sociálnímu pojištění je u zdravotního pojištění. Zdravotní pojišťovna musí vždy obdržet peníze za každého svého pojištěnce. Pouze za státní pojištěnce platí zdravotní pojištění stát, např. za studenty, penzisty, příjemce rodičovského příspěvku, osoby řádně pečující o jedno dítě do 7 let nebo o dvě děti do 15 let. Za zaměstnance, který není současně státním pojištěncem, tak musí zdravotní pojišťovna vždy obdržet zdravotní pojištění alespoň ve výši 1 485 Kč (tj. 13,5 % z minimální mzdy 11 000 Kč). Zdravotní pojištění za zaměstnance odvádí vždy zaměstnavatel. **Po zaměstnanci čerpajícímu na vlastní žádost neplacené volno potom zpravidla požaduje zaměstnavatel uhradit toto zdravotní pojištění.**

Zaplacení zdravotního pojištění zaměstnavateli sjednávají zaměstnavatelé v písemné dohodě o čerpání neplaceného volna.
Zdroj: *https://www.vyplata.cz/clanky/danove-odvody-behem-neplaceneho-volna.php*

Přivýdělek na rodičovské může celkový důchod snížit až o statisíce.

15.05.2020

Barbora Buřínská, Novinky, Právo

Pokud si na mateřské či rodičovské dovolené přivydělá-váte, hrozí vám, že jednou budete mít nižší důchod. Tý-kat se vás to bude v případě, že přivýdělek máte nižší než předchozí i následné příjmy. Můžete se tomu ale vyhnout, stačí ČSSZ požádat, aby se doba péče o dítě ve Během příprav nové důchodové reformy odborníci řeší i možná opatření k alespoň částečné eliminaci vysokého rozdílu mezi důchody mužů a žen.

Důvodů, proč mají ženy podstatně nižší důchody, je ně-kolik. Patří mezi ně například nižší úroveň příjmů žen, nižší důchodový věk žen a s tím související i kratší doba pojištění, a také obtížnější budování pracovní kariéry žen s více dětmi.

Kdy je péče o dítě do 4 let dobou vyloučenou

Jak ale odborníci ze společnosti Freedom Financial Ser-vices upozorňují, v podkladech, které pro Komisi pro spravedlivé důchody připravuje ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) není uvedena jedna z častých příčin nižšího důchodu mnoha žen.

Tou je poměrně složitý a nepřehledný systém důchodo-vého pojištění, ve kterém se občané těžko orientují a v praxi tak nevyužívají možnosti, které jim zákon o důcho-dovém pojištění a další právní předpisy dávají. Přílad-em může být problematika žen, resp. osob, které během své pracovní kariéry vychovaly nebo vychovávají jedno či více dětí.

Doba, po kterou žena osobně pečuje o dítě ve věku do čtyř let, se při splnění i dalších podmínek bere jako tzv. náhradní doba pojištění a započítává se do doby pojištění plně, tedy plných sto procent. Během náhradních dob pojištění se přitom neodvádí pojistné na důchodové po-jištění.

„Pokud žena nebo muž po dobu péče o dítě ve věku do čtyř let nemá příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu, je tato doba péče o dítě také dobou vyloučenou. To znamená, že se při výpočtu výše důchodu vyloučí, aby nulové příjmy během této doby ‚nerozředily', resp. nezhoršily osobní vyměřovací základ. Vyloučená doba tedy nesníží vypočtený důchod," vysvětluje Jiří Šafařík ze společnosti Freedom Financial Services.

Jak ovlivní důchod příjmy během rodičovské

Jiná situace ale nastane, pokud si budete během doby mateřské či rodičovské přivydělávat, resp. budete mít příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu.

Pokud jste v době péče o dítě do věku čtyř let pracovali a dosahovali nízkých příjmů, může to pro vás v důchodu znamenat ztrátu v řádu statisíců korun

Jiří Šafařík, Freedom Financial Services

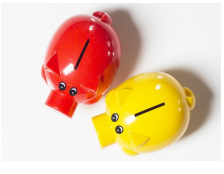

„Dřívější právní úprava kategoricky upřednostňovala v případě souběhu vyloučené doby a doby s příjmy právě dobu s vyměřovacím základem, bez ohledu na jeho výši. To samozřejmě mělo v případě nízkých vyměřovacích základů negativní vliv na výši důchodu," uvedl Šafařík.

Modelový příklad - Po dobu péče o dítě do věku 4 let žena pobírá 10 tis Kč měsíčně

- Starobní důchod se u ženy s průměrným příjmem 40 tisíc korun měsíčně při péči o jedno dítě snížil o 660 korun měsíčně.
- Za 20 let pobírání starobního důchodu by ztráta (vyjádřená v současné hodnotě roku 2020) činila 158 tisíc korun.
- Při péči o dvě nebo tři děti za stejných podmínek by byla ztráta dvojnásobná nebo trojnásobná.

Zahrnutí vyloučených dob		Snížení měsíční částky důchodu při zahrnutí nízkých příjmů po dobu (v Kč)			
Měsíční příjem (v Kč)	Starobní důchod (v Kč)	1 roku	4 let péče o 1 dítě	8 let péče o 2 děti	12 let péče o 3 děti
20 000	15 399	-54	-216	-432	-648
30 000	17 270	-110	-440	-880	-1 320
40 000	**19 141**	**-165**	**-660**	**-1 320**	**-1 980**
50 000	21 012	-221	-884	-1 768	-2 652
60 000	22 882	-275	-1 100	-2 200	-3 300
70 000	24 754	-331	-1 324	-2 648	-3 972
80 000	26 624	-385	-1 540	-3 080	-4 620
90 000	28 495	-440	-1 760	-3 520	-5 280
100 000	30 366	-495	-1 980	-3 960	-5 940
110 000	32 236	-550	-2 200	-4 400	-6 600
120 000	34 107	-602	-2 408	-4 816	-7 224

Zdroj: Výpočty společnosti Freedom Financial Services na úrovni roku 2020 pro dobu pojištění 48 let

Novější právní úprava, která platí od roku 2010, už tyto mož-né negativní dopady na výši důchodů eliminuje. V praxi pak podle Šafaříka mohou nastat dvě situace.

„Jde-li o období před 1. lednem 1996, pokud se kryje doba s vyšším příjmem s vyloučenou dobou, přihlíží k tomuto příjmu a daná vyloučená doba se nezahrne do celkového počtu vyloučených dob. Naopak, v případě nižších příjmů, se k těmto příjmům nepřihlíží a daná vyloučená doba se do cel-kového součtu vyloučených dob zahrne," shrnul Šafařík.

Od 1. ledna 1996 se však postupuje odlišně. „Doba péče o dítě, která se kryje s dobou s příjmy neboli vyměřovacími základy není vyloučenou dobou. ČSSZ tedy zahrne do vý-počtu výše důchodu vždy vyměřovací základy, pokud žena nebo muž pečující o dítě aktivně nepožádá o přednostní při-hlédnutí k vyloučeným dobám," doplnil Šafařík.

O zahrnutí vyloučené doby je třeba aktivně požádat

Na možnost upřednostnění vyloučené doby v případě nízké-ho přivýdělku a tím pádem i případného vyššího důchodu vás ale nikdo neupozorní. „Je nezbytný aktivní přístup, protože k tomuto kroku matku či otce nikdo nevyzve ani při sepiso-vání žádosti o důchod. V protokolu, který sepisuje úředník, resp. referentka příslušné místní správy sociálního zabezpe-čení, navíc není tato možnost vůbec nabídnuta, a tak je nutné si přímo vyžádat její výslovné uvedení do protokolu," upo-zornil Šafařík.

„Pokud jste v době péče o dítě do věku čtyř let pracovali a dosahovali nízkých příjmů, může to pro vás v důchodu znamenat ztrátu v řádu statisíců korun. Požádat o nezahrnutí nízkých příjmů do výpočtu výše důchodu lze při sepisování žádosti o důchod nebo do 30 dnů po doručení rozhodnutí o důchodu," doporučil Šafařík s tím, že při nezahrnutí těchto příjmů do vyměřovacího základu nemělo odvedené pojistné na důchodové pro pojištěnce žádný význam.

Proto je třeba hledat takové formy výdělečné činnosti, ze které neplyne povinnost odvádět pojistné na důchodové po-jištění, např. dohodu o provedení práce s maximální odmě-nou 10 tisíc korun apod.

Péče o dítě ale není jediná situace, které se problematika vyloučená doba versus souběžná doba s vyměřovacími zákla-dy týká. Obdobné je to rovněž u dalších náhradních (vyloučených) dob, nejčastěji pak studia.

Zdroj: https://www.novinky.cz/finance/clanek/privydelek-na-rodicovske-muze-celkovy-duchod-snizit-az-o-statisice-40324139